

ЎЗБЕКИСТОН — ПОКИСТОН: СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИК МУНОСАБАТЛАРИНИ ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАШ МАСАЛАЛАРИ МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 5 февраль куни давлат ташрифи билан Исломободга келди.

Покистон ҳаво ҳудудига олий мартаба-ли меҳмоннинг самолётига ушбу мамлакат Ҳарбий ҳаво кучларининг қирувчи учоқлари ҳамроҳлик қилди.

“Нурхон” аэропортида давлатимиз раҳба-рини Покистон Президенти Асиф Али Зар-дорий, Бош вазир Шаҳбоз Шариф ва бошқа расмий шахслар қутиб олди.

Ўзбекистон Президенти Исломобод шаҳрига келгач, “Глобал саноат ва мудофаа ечимлари” компаниясининг бош қароргоҳига ташриф буюриб, Мудофаа кучлари Бош қў-мондонни — Куролли Кучларнинг куруқлик-даги қўшинлари қўмондонни, фельдмаршал Асим Мунир билан учрашув ўтказди.

Ўзбекистон билан Покистон ўртасидаги кўп қиррали ҳамкорлик ва стратегик ше-риклик муносабатларини янада ривожлан-тиришнинг асосий жиҳатлари муҳокама қилинди.

Ҳарбий ва ҳарбий-техник соҳалардаги ҳамкорлиқни кенгайтириш, шунингдек, бу-гунги кунда хавфсизликка таҳдид солаётган хавф-хатарларга қарши курашиш бўйича сазй-ҳаракатларни мувофиқлаштиришга алоҳида эътибор қаратилди.

Икки мамлакатнинг етакчи мудофаа са-ноати корхоналари ўртасидаги кооперация алоқаларини фаоллаштириш, ҳарбий мута-хассисларни тайёрлаш дастурларини кен-гайтириш, тажриба алмашиш ва қўшма ўқув тадбирларини ўтказиш муҳимлиги таъкид-ланди.

Транспорт ва логистика соҳасида истиқ-болли инфратузилмавий лойиҳаларни амалга оширишни жадаллаштириш масалалари ҳам кун тартибига бўлди.

Ҳарбий ва ҳарбий-техник ҳамкорлиқни ри-вожлантириш бўйича алоҳида “йўл харитаси”-ни тайёрлаш юзасидан келишувга эришилди.

Ўзбекистон Президенти учрашув яку-нида “Глобал саноат ва мудофаа ечимла-ри” компаниясининг ишланмалари, жум-ладан, Покистоннинг замонавий ҳарбий техникаси ва курул-яроғ намуналари би-лан танишди.

Давлатимиз раҳбарини Исломобод шаҳри-да ажратилган қароргоҳда Покистон Ислом Республикаси Бош вазирини ўринбосари, таш-қи ишлар вазир Исроқ Дор қутиб олди.

Шу ерда бўлиб ўтган учрашувда Исроқ Дор давлатимиз раҳбарига ўтказилиши режа-лаштирилган икки томонлама тадбирлар кун тартиби ҳақида маълумот берди.

Ўзбекистон Президенти Бош вазир ўрин-босарини ушбу давлат ташрифини ташкил этишга қўшган улкан ҳиссасини алоҳида қайд этди.

Ташриф доирасида бўлиб ўтадиган олий даражадаги музокаралар ва Стратегик ҳам-корлик кенгашининг биринчи йиғилиши Ўз-бекистон — Покистон стратегик шериклик муносабатларини янги амалий мазмун билан бойитишга ишонч билдирилди.

Шундан сўнг Покистон Бош вазири-нинг қароргоҳида Ўзбекистон Республикаси Президентининг расмий қутиб олиш маросими бўлиб ўтди.

Олий мартабали меҳмон шарафига икки мамлакатнинг давлат байроқлари кўтарилди ва фахрий қоровул саф тортиди. Давлат ма-ҳиялари янгради.

Шавкат Мирзиёев ва Шаҳбоз Шариф рас-мий делегациялар аъзоларини қутладилар.

Расмий қутиб олиш маросимидан сўнг И-сломобод шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ва Покистон Ислом Республикаси Бош вазирини Шаҳбоз Шариф тор доирада музокара ҳамда олий да-ражадаги Стратегик ҳамкорлик кенгашининг биринчи йиғилишини ўтказдилар.

Давлатимиз раҳбари учрашув аввалида Бош вазири яқинлашиб келаётган муқаддас Рамазон ойи ва Покистон куни байрами би-лан табриклади.

Олий даражада эришилган келишувларни амалга ошириш доирасида Ўзбекистон — Покистон стратегик шериклик ва кўп қирра-ли ҳамкорлик муносабатларини янада кен-гайтириш ва мустаҳкамлашнинг амалий жи-ҳатлари атрофича муҳокама қилинди.

Сўнгги йилларда ўзаро алоқалар фаол тус олгани мамнуният билан қайд этилди. Сиё-сий мулоқот мустаҳкамланиб, парламентла-раро ва идоралараро алмашинувлар жадал ривожланмоқда.

Ўтган йил якунларига қўра ўзаро савдо ҳажми салкам 500 миллион долларга етди. Ўзбекистонда Покистон капитали иштироки-даги 230 та яқин корхона фаолият юритмоқ-да. Икки мамлакат ўртасидаги авиақатновлар кўпайди. Банклараро корреспондентлик му-носабатлари мустаҳкамланмоқда.

Тўқимачилик, фармацевтика, кимё, киш-лок ҳўжалиги ва бошқа соҳаларда коопе-рация лойиҳалари муваффақиятли амалга оши-рилмақда.

Томонлар ушбу ташриф арафасида ўтка-зилган сиёсий маслаҳатлашувлар ва Ҳукумат-лараро комиссия йиғилишининг натижалари-ни олқишладилар.

Ташриф доирасида Ўзбекистон саноат маҳсулотларининг кўرғазмаси ўтказил-моқда.

Икки мамлакат ташқи ишлар вазирликла-ри Мувофиқлаштирувчи қўмитасининг би-ринчи йиғилишини яқин кунларда Тошкент-да ўтказиш зарурлиги таъкидланди.

Ишбилармон доиралар ўртасида узоқ муддатли ҳамкорлик ўрнатиш мақсадида Ўз-бекистон — Покистон Ишбилармонлар кен-гашини ташкил этиш юзасидан келишувга эришилди.

Яқин келажақда ўзаро товар айирбошлаш-ни 2 миллиард долларга етказиш вазифаси қўйилди. Амалдаги Имтиёзли савдо битими доирасидаги маҳсулотлар турини, шунинг-дек, Ўзбекистон қишлоқ ҳўжалиги маҳсулот-лари учун фитосанитария рухсатномалари рўйхатини янада кенгайтириш ҳамда Ўзе-бекистоннинг Лаҳор ва Карачидаги савдо уйла-ридан фаол фойдаланиш тўғрисида қарорлар қабул қилинди.

Ташрифта тайёргарлик доирасида қишлоқ ҳўжалиги, электротехника, геология, фар-мацевтика, енгил саноат, озик-овқат махсу-лотларини қайта ишлаш ва бошқа соҳаларда қарийб 3,5 миллиард долларлик лойиҳалар портфели шакллантирилди.

Транспорт ва логистика алоқаларини ри-вожлантиришга алоҳида эътибор қаратилди. Трансафгон темир йўли лойиҳасини амалга оширишни жадаллаштириш ва “Покистон — Хитой — Қирғизистон — Ўзбекистон” транс-порт йўлагини ривожлантириш муҳимлиги таъкидланди.

Икки мамлакат ҳудудларининг ўзаро ало-қалари иқтисодий ҳамкорлик ривожининг

асосий драйверларидан бири сифатида бел-гиланди.

Ўзбекистон — Покистон ҳудудлараро фо-румни ташкил этишга келишилиб, унинг биринчи учрашувини шу йил Хоразм вилоя-тида ўтказиш таклифи билдирилди.

Зиёрат туризми соҳасида тизимли ҳам-корлиқни йўлга қўйиш масалалари алоҳида муҳокама қилинди. Икки мамлакат халқлари ўртасидаги дўстлиқни мустаҳкамлаш мақса-дида жорий йилда Покистонда Ўзбекистон маданияти ҳафталиклари ва Ўзбекистон ки-носи кунларини ўтказишга келишиб олинди.

Шунингдек, давлатимиз раҳбари Бобурий-лар меросини тарғиб қилиш учун Лаҳорда қўшма маданият марказини ташкил этишни таклиф қилди.

Музокаралар давомида халқаро ва мин-тақавий кун тартибидagi долзарб масалалар юзасидан фикр алмашилиб, кўп томонлама тузилмалар доирасида яқин ҳамкорлиқни да-вом эттиришга қатъий интилиш билдирилди.

Яқунда Шавкат Мирзиёев Шаҳбоз Ша-рифни жавоб ташрифи билан Ўзбекистонга келишга таклиф этди.

Олий даражадаги Стратегик ҳамкорлик кенгашининг биринчи йиғилишидан сўнг Ўз-бекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ва Покистон Ислом Республикаси Бош вазирини Шаҳбоз Шариф қўшма декла-рацияни имзоладилар.

Бундан ташқари, етакчилар ҳузурида қуй-идаги икки томонлама ҳужжатларни алма-шиш маросими бўлиб ўтди:

— Ташқи ишлар вазирликлари ўртасида 2026-2028 йилларга мўлжалланган ҳам-кор-лик дастури;

— Ўзбекистон — Покистон Ишбилармон-лик кенгашини ташкил этиш тўғрисида битим;

— Ўзбекистон — Покистон ҳудудла-раро форумини ташкил этиш тўғрисида шартнома;

— Имтиёзли савдо тўғрисидаги битимга янги товарлар рўйхатини киритиш ҳақида баённома;

— Порт хизматлари ва чегирмалар тақ-дим этиш соҳасидаги ҳамкорлик тўғрисида битим;

— Кончилик ва геология соҳасидаги ҳам-корлик тўғрисида битим;

— Қишлоқ ҳўжалиги соҳасидаги ҳамкор-лик тўғрисида битим;

— Қишлоқ ҳўжалиги тадқиқотлари ва ри-вожланиш соҳасидаги ҳамкорлик тўғрисида битим;

— Фармацевтика маҳсулотларини назо-рат қилиш соҳасидаги ҳамкорлик тўғрисида битим;

— Тўқимачилик ва тикувчилик саноатида ҳамкорлик тўғрисида битим;

— Рақамли ва ахборот технологиялари со-ҳасидаги ҳамкорлик тўғрисида битим;

— Маданият соҳасидаги ҳамкорлик тўғ-рисида битим;

— Буюк Бобурийлар сулоласининг илмий-маърифий, маданий ва меъморий меросини асраш, ўрганиш ҳамда кенг тарғиб қилиш тўғ-рисида битим;

— Спорт соҳасидаги ҳамкорлик тўғриси-да битим;

— Радиация ва ядро хавфсизлиги соҳа-сидаги ҳамкорлик тўғрисида битим;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қ А Р О Р И

БУЮК ДАВЛАТ АРБОБИ ВА САРКАРДА, ИЛМ-ФАН, МАДАНИЯТ ВА САНЪАТ ҲОМИЙСИ СОҲИБҚИРОН АМИР ТЕМУР ТАВАЛЛУДИНИНГ 690 ЙИЛЛИГИНИ КЕНГ НИШОНЛАШ Тўғрисида

Буюк давлат арбоби ва саркарда, Иккинчи Уйғониш даври — Темурийлар Ренессанси бунёдкори Амир Темури миллий давлатчили-гимиз ва жаҳон тарихида бекиёс ўрин тутди.

Мустабид тузум томонидан ноҳақ қоралаб келинган бу улуғ зотнинг му-борак номи ва хотираси мустақиллик йилларида тарихий адолат асосида қай-та тикланди. Соҳибқирон Амир Темури шиймоси миллий давлатчилигимиз тим-солига айланиб, ўзликни англаш, анъана ва қадриятларимизни тиклаш борасида халқимизга улкан маънавий куч бағиш-лаб келмоқда.

Тошкент, Самарқанд, Шаҳрисабз шаҳар-ларида Амир Темури ҳайкаллари ўрнатилга-ни, Темурийлар тарихи давлат музейи ҳам-да Халқаро Амир Темури жамоат фондининг фаолияти йўлга қўйилгани, “Амир Темури” ордени таъсис қилингани, юртимиздаги кўплаб кўча ва хёбонларга улуғ аждоди-миз номи берилганини алоҳида қайд этиш лозим.

Мамлакатимиз миллий ривожланиш-нинг янги босқичи — Учинчи Ренес-сансга қадам қўяётган, ҳаётимизнинг барча жабҳаларида туб ўзгаришлар юз бераётган бугунги кунда Соҳибқирон Амир Темурининг шахсияти, буюк аждо-димизнинг башарият тарихи ва Турон тамаддунидаги ўрни ҳамда темурий-ларнинг бой ва бетакрор меросини чу-қур ўрганиш, юртимиз ва чет элларда кенг омаллаштириш мақсадида қарор қиламан:

I. Мақсад

1. Мазкур қарорнинг асосий мақсади буюк аждодимиз асос солган Иккинчи Уй-ғониш даврининг миллий ва умуминсоний моҳияти, **ёш авлодни Янги Ўзбекистон бунёдкорлари этиб тарбиялаш бораси-даги улкан ўрни** ва таъсирини инобатга олиб, ушбу йўналишда амалга оширилаёт-ган ташкилий-амалий, илмий ва маънавий-маърифий ишларни янги сифат босқичига кўтариш ҳисобланади.

II. Ташкилий ва амалий чора-тадбир-лар

2. Фанлар академияси, Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси маркази, Олий таъ-лим, фан ва инновациялар вазирлиги, Ма-даният вазирлиги, Мудофаа вазирлиги, Рес-публика Маънавият ва маърифат маркази ҳамда Халқаро Амир Темури жамоат фонди-нинг қуйидаги тақлифлари маъқуллансин:

а) **жорий йилда** Соҳибқирон Амир Те-мури таваллудининг 690 йиллигини кенг ни-шонлаш;

б) ҳар йили апрель ойини “Амир Темури ойлиги” деб эълон қилиш ва унинг доира-сида умумтаълим мактаблари, ўрта махсус, касб-ҳунар ва олий таълим муассасалари, ҳар-бий қисмлар ва ҳарбий таълим муассасалари, корхона ва ташкилотлар, маҳаллаларда темури-шунос олимлар, ёзувчилар ва санъаткорлар иштирокида учрашувлар, бадиний-маърифий тадбирлар уюштириш.

► Давоми 2-бетда

Алишер ТўХТАЕВ: “ЎЗБЕКИСТОН ВА ПОКИСТОН БУЮК ЦИВИЛИЗАЦИЯЛАР ЗАМИНИ, ЯХШИ ДўСТ ВА ҲАМКОР МАМЛАКАТЛАРДИР”

Президент Шавкат Мирзиёевнинг Покистонга давлат ташрифи арафасида Ўзбекистоннинг Исломободдаги элчиси Алишер Тўхтаев “Дунё” ахборот агентлигига интервью бериб, икки ва кўп томонлама форматлар доирасидаги Ўзбекистон — Покистон ҳамкорлигининг бугунги ҳолати, муносабатларнинг устувор йўналишлари ва истиқболлари ҳақида фикр билдирди.

— Сўхбатимизни Ўзбекистон — Покистон муносабатлари тарихи ва ривожланиш босқичлари ҳақидаги фикрларингиз би-лан бошласак.

— Ўзбекистон ва Покистонни азалдан тарихий, анъанавий дўстлик ришталари, дин муштараклиги, урф-одатлар ва маданий қадриятлар ўхшашлиги каби умумий жиҳатлар боғлаб туради. Бу умумийлик сўнгги йилларда яққол намоён бўлди ва икки давлат ўр-тасидаги ижтимоий-иқтисодий ҳамда маданий-гуманитар ҳамкор-лиқнинг драйверига айланди.

► Давоми 2-бетда

Инсон қадрини улуғлаш, халқ билан очик мулоқот, фуқароларнинг давлат бошқарувидаги иштирокига кенг имконият яратиш — замонавий демократик жамиятнинг муҳим белгиси. Шу маънода, Президентимизнинг Олий Мажлис ва халқимизга йўллайдиган ҳар бир Мурожаатномаси халқ ишончини мустаҳкамлашга қаратилган дастурий ҳужжат сифатида намоён бўлмоқда.

ҲАР БИР ТАШАББУС ФАРОВОН ҲАЁТ ПОЙДЕВОРИ

Мамлакатимизда сўнгги йиллардаги кенг қўламли ислохотлар бугун самарасини бериб, улкан марраларга эришляётгани алоҳида эътиборга молик. Президентимизнинг Олий Мажлис ва Ўзбекистон халқига нав-батдаги Мурожаатномасида 2025 йил якунлари таҳлил қилиниб, келгу-сидаги режалар, мақсад-вазифалар белгилаб берилар экан, мамлакат-миз эришган ютуқлар кенг эътироф этилди.

► Давоми 4-бетда

Халқпарвар ижтимоий давлат қуриш, инсон қадрини улуғлаш мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотларнинг бош мақсадига айланган. Дунёда геосиёсий ва иқтисодий кескинлик авж олиб бораётган ҳозирги мураккаб даврда халқимиз билан ҳамжиҳатликда иш олиб борилаётгани турли синовларни мардона енгиб ўтишгагина эмас, балки салмоқли натижаларга ҳам муҳим замин яратмоқда.

Фуқаролик жамиятини ривожлантириш бўйича минтақавий тажриба маркази

Буни куйидаги рақамлар ҳам яққол ифода этади. Яъни ўтган йил тарихимизда биринчи марта ялпи ички маҳсулотимиз ҳажми 145 миллиард доллардан ошди. 2025 йилда иқтисодиётимизга жалб қилинган хоржий инвестициялар эса 43,1 миллиард долларга етди.

Юртимизда охириги йилларда камбағаллик даражасини 35 фоиздан 5,8 фоизгача туширишга эришилди. “Камбағалликдан фаровонлик сари” дастури ва давлат дастури доирасидаги кенг қамровли чора-тадбирлар натижасида ўтган йили 5 миллион аҳолимиз даромадли бўлиб, ишсизлик даражаси 5,5 фоиздан 4,9 фоизга тушди. Бу йўналишда ишлар бошланганда аҳолининг учдан бир қисми камбағаллик чегарасида яшаганини эътиборга олсак, бугунги кунга келиб, бу жабҳада эришилган натижаларнинг салмоғи қанчалик юқори экани намоён бўлади.

Президентимиз Олий Мажлис ва халқимизга Мурожаатномасида бундай муҳим ютуқларни янада кўпайтириш, қанчалик оғир ва мураккаб бўлмасин, олдимизга қўйилган эзгу мақсад — ҳар томонлама ривожланган янги Ўзбекистонни барпо этиш йўлида ислохотлар қатъий давом эттирилишини алоҳида

Давлат ва жамият ўртасида очиқ мулоқотни йўлга қўйиш, жамоатчилик назоратини кучайтириш ва ижтимоий шериклини ривожлантириш орқали давлат бошқаруви самарадорлигини ошириш юртимиздаги ислохотларнинг муҳим йўналишига айланди. Бу жараёнда фуқаролик жамияти институтлари нафақат ижтимоий муаммоларни ҳал этиш, балки давлат сиёсатида ҳам муҳим ҳамкор сифатида майдонга чиқмоқда.

Шу боис, сўнгги йилларда нодавлат нотижорат ташкилотлар фаолияти тубдан такомиллаштирилди. Янги тахрирдаги Конституциямизга фуқаролик жамияти институтлари бағишланган алоҳида боб киритилиб, жумладан, жамоат бирлашмалари ва бошқа нодавлат нотижорат ташкилотлар, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, оммавий ахборот воситалари фуқаролик жамиятининг асосини ташкил этиши мустақлаб қўйилди.

Соҳага оид қатор меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳам қабул қилинди. Хусусан, 2025 йил 21 августдаги “Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига қўшимча ва ўзгаришлар киритиш тўғрисида”ги қонун билан фуқаролик жамияти институтлари фаолиятига дахлдор 10 та қонунга ўзгаришлар ва қўшимчалар киритилди. “Ўзбекистон — 2030” стратегияси, 2021-2025 йилларда фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси, Президентимизнинг “Фуқаролик жамияти институтларини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони эркин ва кучли фуқаролик жамиятини шакллантириш борасида кенг қўламли ислохотлар амалга оширилишига хизмат қилмоқда.

Жорий йилга мўлжалланган давлат дастурида бу жабҳадаги ишларни янада кенгайтириш ва янги босқичга кўтариш билан боғлиқ устувор вазифалар белгиланмоқда. Мазкур стратегик ҳужжат доирасида назарда тутилган чора-тадбирлар фуқаролик жамиятини фақат қузатувчи эмас, балки давлат бошқарувида масъулиятли ҳамкор, ижтимоий хизмат-

Шу йил БМТ Бош ассамблеяси томонидан таъсис этилган “Халқаро демократия куни” муносабати билан Самарқанд шаҳрида Марказий Осиё фуқаролик жамияти форумини ташкил этиш кўзда тутилган. Форум доирасида ижтимоий ва экологик муаммолар, давлат бошқарувида фуқаролик жамияти иштироки ҳамда очиқ бошқарув масалалари муҳокама қилиниши минтақада ушбу жабҳада ҳамкорлиқнинг янги босқичини бошлаб беради.

ННТларнинг давлат бошқарувидаги иштирокининг давлат ижтимоий бююртмаси ва аутсорсинг механизмлари орқали кенгайтириш ҳам муҳим вазифа. Бу уларнинг тизимли асосда ижтимоий хизматлар кўрсатиши таъминлайди ҳамда институционал барқарорлигини мустақамлайди. Шу билан бирга, аутсорсингга ўтказилган давлат функциялари рўйхатини шакллантириш давлат бошқарувида самарадорлиқни оширишга хизмат қилади. Айрим ижтимоий хизматлар, жамоатчилик билан ишлаш, мониторинг ва таҳлил каби вазифаларни ННТларга босқичма-босқич ўтказиш давлат органларининг ортқица юкларини камайтиради.

Бугунги кунда юртимизнинг турли ҳудудларида қўлаб нодавлат ташкилотлар фаолият юритмоқда. Ислохотларда уларнинг иштирокини янада кучайтириш муҳим вазифа бўлиб қолмоқда. Шу мақсадда Халқ депутатлари маҳаллий кенгашлари ҳузурида фуқаролик жамияти институтларининг доимий вакили (маслаҳатчи) институтини жорий

Самара нафақат рақамларда, балки одамлар турмушида ҳам акс этмоқда

Фарид НАЗАРОВ,
Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги бўлим бошлиғи

Жумладан, болаларни ҳимоя қилиш ва зўравонлиқнинг олдини олиш соҳасида давлат сиёсати тизимли ва комплекс ёндашувга асосланмоқда. Таълим, тарбия, спорт ҳамда ижодий ташкилотларда болалар хавфсизлигини таъминлаш устувор вазифа сифатида белгиланиб, ахборот тизимлари орқали назоратни кучайтириш ва лицензиялаш талабларини такомиллаштириш режалаштирилган.

Шу билан бирга, болаларни соғлиғи ва маънавий ривожланишига салбий таъсир кўрсатувчи ахборотдан ҳимоя қилиш тизимини мустақамлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Халқаро илгор тажрибани инобатга олган ҳолда қонунчилик базасини кучайтириш, профилактика ва жавобкорлик механизмларини аниқ белгилаш орқали болалар учун хавфсиз ва соғлом ахборот муҳитини шакллантириш мақсад қилинган.

Инклюзив таълимни ривожлантириш борасидаги ишлар ҳам такомиллашиб борапти. Жорий йилда бу борада умумий ўрта таълим тизимини услубий қўллаб-қувватлаш механизмларини такомиллаштириш, педагог ва психологлар учун замонавий компетенцияларни жорий этиш режалаштирилган.

Юртимиз бўйлаб камида 10 та туман ва шаҳарда ҳудудий ижтимоий хизматлар марказлари фаолиятини йўлга қўйиш, улар учун бинолар қуриш ёки мослаштириш, моддий-техник базасини мустақамлаш назарда тутилган. Бунда давлат ва нодавлат ташкилотлар ҳамкорлигида комплекс ижтимоий хизматлар кўрсатиш амалиёти йўлга қўйилади.

Реабилитация хизматларини сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқиш мақсадида касалликнинг илк босқичидан бошлаб узлуксиз реабилитация тизимини жорий этиш, бу йўналишда мутахассислар сонини ошириш ҳамда тиббий ҳодимлар малакасини ривожлантириш белгиланган.

Хулоса ўрнида айтиш жоизки, мамлакатимиздаги ислохотлар ижтимоий ҳимояни янги мазмун билан бойитиб, уни инсон ҳаётига яқин, очиқ ва самарали тизимга айлантирмоқда. Ижтимоий хизматлар ва ёрдамнинг кенгайиши, янги хизмат турлари жорий этилиши ва маҳалла даражасида манзилли ёндашувнинг мустақамлалини ҳар бир фуқаронинг эҳтиёжи эътибор марказида эканини намоён этади.

Энг муҳими, ислохотларнинг самараси бугун рақамларда эмас, балки одамлар ҳаётида, маҳалла даражасида сезилмоқда. Бу эса ижтимоий ҳимоя соҳасида танланган йўл тўғри эканини, инсон қадрини ва фаровонлигига қаратилган сиёсат келгусида ҳам барқарор ривожланиш учун мустақам пойдевор бўлиб хизмат қилишини аңглатади.

Табиат софлиги – барқарорлик омили

Зикрилла АЛИМОВ,
Атроф-муҳит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий-тадқиқот институти лаборатория мудири, техника фанлари доктори

Мамлакатимизда экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилишга давлат сиёсатининг энг муҳим устувор вазифаларидан бири сифатида алоҳида эътибор қаратилмоқда. Сўнгги йилларда бу жабҳада амалга оширилаётган кенг қўламли чора-тадбирлар барқарор ривожланишга эришишда ўз самарасини берапти.

Ўтган йили ер, сув, ҳаво мусаффолигини таъминлаш, табиий мувозанатни асраш борасида муайян натижаларга эришилди. Жумладан, атмосфера, ер ва сув ресурслари ҳамда атроф-муҳитни мониторинг қилиш ишлари натижасида 73 та саноят корхонасидаги чанг-газ тозалаш ускуналари модернизация қилинди. Янги очилаётган қатор саноят корхоналарида чанг-газ тозалаш ускуналари ўрнатилиши ҳисобига атмосфера ҳавосига 1,5 минг тоннадан ортиқ ифлослантирувчи моддалар ташланишининг олди олинди.

Ҳавони ифлослантиришда улуши нисбатан юқори бўлган автотранспорт воситаларининг ҳолати ҳам доимий кузатувга олинган. Шу мақсадда икки босқичда “Тоза ҳаво” ойлиги ўтказилди. Ўтган йили бу йўналишда етти юз мингдан кўпроқ автотранспорт воситаси экологик назоратдан ўтказилиб, аниқланган носозликлар бартараф этилди. Бу тадбир ҳам ҳавога ифлослантирувчи моддалар чиқарилишини камайтиришда ўз самарасини бермоқда.

“Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси доирасида 137 миллиондан ортиқ кўчат экилиши, ўрмон майдонларининг 4,7 миллион гектарга етказилиши, Оролбўйида 145 минг гектардан зиёд майдонда ўрмон барпо этилиши қўлаштириш жараёнини секинлаштириб, иқлимни муяшлатиш ва биохилма-хиллиқни сақлашга хизмат қилмоқда. Бу ишлар нафақат табиатни тиклаш, балки аҳолининг соғлиғи, тоза ҳаво ва сув билан таъминланишини яхшилашга ҳам қаратилган.

Президентимиз Олий Мажлис ва халқимизга Мурожаатномасида атроф-муҳитни муҳофазага ва барқарор ривожланишга эришишга йўналтирилган чора-тадбирларга ҳам алоҳида тўхталиб, бу жабҳадаги ишлар изчил давом эттирилиши ва янада янги босқичга кўтарилишини таъкидлади. Жорий йилги давлат дастурида бу борада муҳим вазифалар ўз аксини топмоқда. Жумладан, маҳаллани ривожлантириш ва жамиятни юксалтириш борасидаги устувор вазифаларни ҳаётга таътиқ этиш мақсадида ишлаб чиқилган ислохотлар дастуруларидан бири айнан экология ва атроф-муҳит муҳофазаси билан боғлиқ ишларни самарали ташкил этишга йўналтирилган янги муддао бўлди.

Бу жараёнда, аввало, ҳаво софлигини таъминлаш мақсадида экологик тоза автомобиллардан фойдаланиш рағбатлантирилди. Шу билан бирга, атмосферага зарарли моддалар чиқарилишининг олдини олиш мақсадида саноят корхоналари модернизация қилинади.

Шу мақсадда йирик корхоналарга фильтр, тозалаш иншооти ва ҳавога чиқариладиган зарарли моддаларни мониторинг қилиш станциясини ўрнатиш учун кредит линияларини очиш кўзда тутилган.

Тошкент шаҳри атрофида қийлашган иссиқхоналарни фильтр билан таъминлаш мақсадида бундай воситаларни ўрнатиш харажатларининг 50 фоизгача қисmini қоплаб бериш амалиёти жорий этилади. Қолаверса, бу соҳада тадбиркорларни кенг қўлаб-қувватлаш ва фаолиятини ривожлантиришга қўмаклашиш мақсадида агрокластерлар ташкил қилинади. Унинг таркибига ўтган иссиқхоналарга субсидия тақдим этиш амалиёти йўлга қўйилади. Агрокластерларда иссиқхоналар марказлашган қозонхоналар орқали иситилади.

Давлат дастурида белгиланган яна бир муҳим вазифа чанг-тўзонлар тез-тез содир бўладиган ҳудудларда аҳоли саломатлигини асраш учун зарур тадбирларни амалга оширишдир. Шу мақсадда шаҳарларда табиий шамол айланишини кучайтиришга

қаратилган тадқиқотлар ўтказилиб, аҳоли учун экологик қулай яшаш шароитини яратиш чоралари қўрилади. Бундан ташқари, сув тежайдиган технологияларни жорий қилиш бўйича кенг қамровли ишлар кўзда тутилган.

Марказий Осиё атроф-муҳит ва иқлим ўзгаришларини ўрганиш университети (Green University) ҳузурида атроф-муҳит ифлосланишини ўрганиш учун махсус лаборатория ташкил қилинади. Ҳаво, сув ва тупроқ ифлосланишини чуқур ўрганиш асосида илмий ечимлар ишлаб чиқиш орқали олиб борилаётган ислохотларнинг самарадорлиги оширилади.

Бу ишларнинг муҳимлиги шундаки, улар нафақат ҳозирги, балки келажак авлодлар учун ҳам яшашга яроқли муҳитни сақлаб қолади. Экологик тоза технологиялар жорий этилиши, камбағал оилаларнинг бандлигини таъминлаш, халқаро ҳамкорлик орқали янги тажрибаларни ўзлаштириш мамлакатимизнинг иқтисодий ва ижтимоий жиҳатдан янада ривожлантиради.

Маҳаллани ривожлантириш ва жамиятни юксалтириш мақсадида белгиланаётган чора-тадбирларнинг қўлами кенг, қамрови катта. Бу жараёнда ҳудудлар инфратузилмасини яхшилаш, маҳаллаларга янги Ўзбекистон қиёфасини олиб кириш, соҳа ва тармоқларни технологик ва инновацион ўсиш моделига ўтказиш, касбларни ривожлантириш, янги меҳнат бозори архитектурасини яратиш, экологик мувозанатни яхшилаш ва бошқа йўналишларда устувор мақсад ва вазифалар белгиланган. Бу хайрли ишларнинг ўз муддатига бажарилиши ҳар бир инсонга ўз салоҳиятини юзага чиқариш учун муносиб шaroит яратиш, барқарор иқтисодий ўсиш орқали эл фаровонлигини ошириш, мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини юксалтиришда муҳим омил бўлиши шубҳасиз.

“Янги Ўзбекистон” муҳбири
Баҳор ХИДИРОВА тайёрлади.

ҲАР БИР ТАШАББУС ФАРОВОН ҲАЁТ ПОЙДЕВОРИ

Искандар ТУРСУНОВ,
“Octobank” АЖ бошқаруви
раиси, иқтисодиёт фанлари
бўйича фалсафа доктори

Банкларнинг корпоратив бошқарувини яхшилаш ва рақобат муҳитини кучайтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Онлайн банк хизматлари, мобил иловалар, масофавий ҳисоб очиш ва электрон тўловлар аҳоли ва тадбиркорлар учун қулай имкониятлар яратмоқда. Шу билан бирга, банк соҳасининг асосий вазифаларидан бири бўлган кичик бизнес ва тадбиркорликни молиявий қўллаб-қувватлаш, кредитлаш жараёнларини

соддалаштириш ва аҳолининг банкка ишончини ошириш борасидаги саъй-ҳаракатлар банк хизматларининг энг чекка ҳудуд ва маҳаллалар ичига кириб боришига хизмат қилмоқда, аҳоли учун янги имкониятларни тақдим этмоқда.

Мурожаатномада иккинчи устувор йўналишда илгари сурилган иқтисодиётни технологик ва инновацион ўсиш моделига ўтказиш борасидаги муҳим вазифалар ижросида ҳам банк хизматлари ҳамда тизим вакиллари юқори ва иштироки муҳим.

Қулай бизнес муҳитини яратиш борасидаги ислохотлар туфайли Ўзбекистон инвесторлар учун энг жозибадор давлатлардан бирига айланиб бормоқда. Давлатимиз раҳбари бу борада тўхталар экан, тўққиз йилда барча иқтисодиёт тармоқларига 130 миллиард долларлик хорижий инвестиция олиб келинган, 2025 йилнинг ўзида чет эллик ҳамкорлар билан яна 140 миллиард долларлик янги инвестициявий келишувларга эришилганини алоҳида қайд этди. 2026 йилда эса 50 миллиард доллар хорижий инвестиция жалб қилиниши айтиб ўтилди.

Дарҳақиқат, жалб этилаётган ҳар бир инвестиция маблағи иқтисодий-ижтимоий ҳаётимизни яхшилашга, ҳудудлар қиёфасини янгилаш ва аҳолининг фаровон ҳаёти учун шарт-шароит яратишга, шунингдек, юқори қўшилган қийматли маҳсулотлар ишлаб чиқариш, энергия, сув, ер ва бошқа табиий ресурслардан фойдаланишда самарадорликни оширишга хизмат қилади.

Мурожаатномада янги технологик босқичга ўтиш ва қўшилган қиймат занжирини кенгайтириш бўйича саноатни ривожлантириш дастури бошланиши маълум қилинди. Бунда келгуси беш йилда саноатда қўшилган қийматни ҳозирги 36,5 миллиард доллардан камида 60 миллиард долларга етказиш, юқори ва ўртадан юқори технологияли тармоқлардаги маҳсулотлар ҳажмини 2,5 баробар ошириш марраси белгилаб

берилди. Бунинг учун 2026 йилда 52 миллиард долларлик 782 та янги саноат ва инфратузилма лойиҳасига старт берилиши таъкидланди. Шунингдек, 14 миллиард долларлик 228 та янги йирик қувват ишга туширилиши айтилди.

Умуман, иккинчи устувор йўналишда илгари сурилган ҳар бир ғоя ва ташаббус иқтисодиётимизнинг барқарор ўсишини таъминлаш, янги иш ўринлари яратиш, бугунги фаровон турмушимизни янада яхшилашга замин бўлади. Ушбу йўналишдаги саъй-ҳаракатлар самарадорлигига эса, албатта, банк ва молия ташкилотлари ҳам ўз йўналишларидан келиб чиққан ҳолда фаол иштирок этиши, амалий ташаббусларга қўмақдош, елкадош бўломи лозим.

Президентимиз ҳар бир чиқишида ривожланишга тўсқин бўладиган иллат —

Кун мавзуси

Мамлакатимиз тарихида илк бор ўтказилаётган аҳоли ва қишлоқ хўжалигини рўйхатга олиш тадбири қутилигандан ҳам кўра кўпроқ қизиқishi уйғотиб, юқори фаолликни намоён этмоқда. Юртдошларимиз 15-31 январь кунлари давомида census.stat.uz махсус ахборот тизими орқали онлайн рўйхатдан ўтди. Шу йилнинг 4 февралидан бошлаб эса рўйхатга олиш тадбирининг иккинчи босқичига старт берилди. Эндиликда 28 февралга қадар “маҳалла еттилиги” вакиллари уйма-уй юриб, рўйхатдан ўтмаган ёки маълумотларида камчиликлари бўлган фуқароларни рўйхатга олади ҳамда планшетлар орқали махсус платформага киритади.

Рўйхатга олиш тадбири қанчалик муҳим экани, бу орқали мамлакатнинг демографик, ижтимоий ва иқтисодий ҳолатини ҳар томонлама ақс эттирувчи ишончли статистик маълумотлар базаси шакллантирилаётгани ва ҳеч бир фуқаро ундан четда қолмаслигини юртдошларимиз яхши англамоқда. Бу онлайн рўйхатга олиш бошланган 15 январь санасининг илк дақиқаларидаёқ юқори фаоллик кузатилгани ва бир вақтда минглаб одамлар сўровномани тўлдирishiга киришганида ҳам яққол намоён бўлди. Мутахассислар бу ҳолатни кўпчилик кузатиладиган “биринчи кун ёки ҳафта эффекти” деб баҳолаган. Аммо фаоллик кейинчалик ҳам сусаймади ва то онлайн рўйхатга олишининг сўнгги дақиқаларигача сақланиб турди.

Натижада атиги 17 кун ичида мамлакатимиздаги жами хонадонларнинг 82,3 фоизиди истиқомат қилувчи 30 миллиондан ортиқ аҳоли саволномани онлайн тўлдириб, рўйхатдан ўтгани эълон қилинди. Бу МДҲ давлатлари орасида ўзига ҳок рекорд натижа экани айтилмоқда.

— Юртимизда қисқа вақтда юқори натижа қайд этилди. Бу юртдошларимизнинг рақамли саводхонлиги тобора ортиб бораётгани, рақамли хизматларга ишонч ва амалий кўникмалар шаклланигани яққол кўрсатади. Қолаверса, онлайн рўйхатга олишининг қулайлиги ва тезкорлиги, шунингдек, аҳолининг умумий миллий таъбирига бўлган юқори қизиқishiи сабабли дастлабки босқичдаёқ катта камроғга эришилди, — дейди Миллий статистика қўмитаси

Ахборот, коммуникациялар ва медиа марказ раҳбари Усмон Абдураулов.

Рўйхатга олувчилар онлайн кузатувда

Навбат рўйхатга олишининг иккинчи босқичига етди. Февралнинг 1-3-кунлари онлайн рўйхатдан ўтмаганлар уй манзиллари рўйхати тузилиб, статистика органлари ва маълумотларни уйма-уй юриб ҳисобга киритувчи улашталарга етказилган. 4 февралдан “маҳалла еттилиги” вакиллари хонадонларга чиққан ҳолда рўйхатни шакллантириш ёки ноаниқ маълумотларни аниқлаштиришга киришди.

Бу қайта рўйхатга олиш эмас, балки тадбирнинг амалий давомидир. Унда, асосан, онлайн рўйхатдан ўтмаган фуқаролар қамраб олинади. Айрим ҳолатларда биринчи босқичда онлайн рўйхатдан ўтиб, сертификат олган фуқаролар хонадонига ҳам регистраторлар таширф буюриши мумкин. Бу одатда онлайн саволномада маълумотлар хатолик ёки камчиликлар билан қиритилганлар боғлиқ бўлади. Ушбу ҳолат халқаро ташкилотлар тавсияларида ҳам назарда тутилган. Яъни кўп ҳолларда асосий рўйхатга олиш тадбиридан сўнг маълумотларнинг аниқлиги ва сифатини баҳолаш мақсадида қайта текширув ўтказилади. Бунда тасодифий танлаб олинган хонадонларга мутахассислар тақдор боради. Қайта текширувлар одатда жами рўйхатдан

ўтганларнинг 10-15 фоизини қамраб олади ва бу халқаро амалиётда кенг қўлланиладиган тажриба ҳисобланади.

Мутахассисларнинг тушунтиришича, рўйхатга олиш маълумотларини тўлиқлаш жараёни тўлиқ рақамлаштирилган бўлиб, ҳар бир жисмоний шахснинг шахсий идентификацион рақами асосида ишланади ҳамда тақдорий қиритилган маълумотларни автоматик аниқлаш имконини беради. Хато ва камчиликлар билан тўлдирилган саволномалар ҳам автоматик тарзда ажратиб олинади. Шу боис, рўйхатга олишининг иккинчи босқичида онлайн жараёнда қатнашмаганлар билан бирга саволномани хатоликлар билан тўлдирган фуқароларнинг маълумотлари ҳам ахборот тизимига қиритилади.

Иккинчи босқич бевосита аҳоли билан ишлашни назарда туттади. Шу боис, жараёнга анча олдиндан тайёргарлик қўриланган. Рўйхатга олувчилар малакаси, объектарни аниқлаштириш, маълумотлар аниқлигини таъминлаш каби ҳар бир жиҳат жиддий назоратда.

— Тайёргарлик доирасида 2025 йил декабрь ойида республика бўйича 7,6 миллиондан ортиқ турар жой объектининг GPS координатлари аниқлаштирилди, — дейди Миллий статистика қўмитаси масъул ходими Умиджон Сафидуллаев. — Бу рўйхатга олиш жараёнини реал вақт режимида кузатиш, рўйхатга олувчиларнинг аниқ манзилида иш олиб бораётганини текшириш ҳамда маълумотлар сифатини назорат қилиш имконини беради. Бу босқичда рўйхатга олиш “маҳалла еттилиги” вакиллари томонидан амалга оширилади. Жараёнда тизимдаги 55 мингдан ортиқ ходим уч босқичли тренинглар орқали тайёрланади. Республика бўйича мавжуд маҳаллаларда маҳалла кесимида аҳоли сони, уй хўжаликлари ва рўйхатга олувчи ҳодимлар сони кўрсатилган ташкилий режалар таъкидланган. Бу режалар рўйхатга олувчиларнинг тўлиқ таъминлаш ва назорат механизмини кучайтириш учун асос бўлиб хизмат қилади. Аини пайтда рўйхатга олувчилар ўз маҳалласидаги хонадонларга кириб, маълумотларни

планшет қурилмалари орқали электрон тизимга киритмоқда. Жараёнинг шаффоф ва тартибли ўтиши учун рўйхатга олувчиларнинг ҳаракатлари GPS орқали кузатиб борилади. Агар маълумотлар хато ёки камчиликлар билан қиритилса, ёхуд регистратор белгиланган қоидаларга амал қилмасдан, хонадонга бормасдан саволномани тўлдирса, бундай маълумотлар тизим томонидан қабул қилинмайди ва регистратор планшетига автоматик оғохлантириш юборилади. Бонси, ҳар бир маълумот тўғри ва тўлиқ йингилиши, ишончли ҳамда сифатли шакллантирилиши зарур.

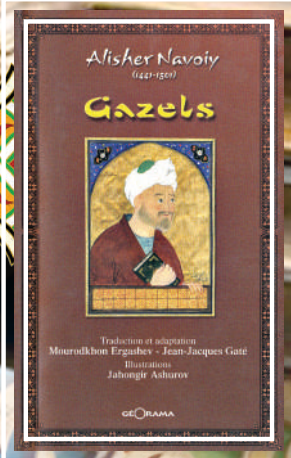
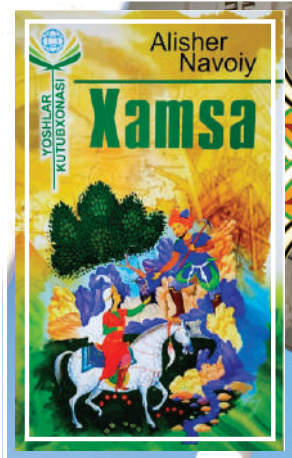
Рўйхатга олиш фақат “маҳалла еттилиги” аъзолари томонидан ўтказилмоқда. Жараёнда фуқаролардан ҳеч қандай СМС код ёки пул маблағлари сўралмайди. Шахсий маълумотлар телефон ёки ижтимоий тармоқлар орқали ҳам сўралмайди. Ҳаммаси ходим томонидан сўровнома асосида планшет орқали тизимга қиритилади. Юртдошларимиз хавфсизлик нуқтани назардан шу жиҳатларга ҳушёр ва эътиборли бўлиши керак. Фуқаро ўз хонадонига келган регистраторни танимаса ёки унга нисбатан шубҳа туғилса, ундан хизмат бейжигини кўрсатишни талаб қилиши керак. Ҳар бир ходимга берилган бейжикдаги QR-код орқали регистратор ҳақидаги маълумотларни текшириш мумкин, ушбу маълумотлар ягона базага қиритилган. Шунингдек, 1851 қисқа рақами орқали фаолият юритаётган колл-марказга қўнғирок қилиб, регистратор ҳақида қўшимча маълумот олиш имконияти ҳам мавжуд.

Барча маълумотлар хавфсиз сақланмоқда

Ҳақиқатан, шахсий маълумотлар хавфсизлиги бугунги кунда энг долзарб масалалардан бирига айланган. Одамлар уйига келган ҳар қандай бегона кишидан шубҳаланиши табиий, айниқса, шахсий маълумотларини беришига тўғри келса. Бу кундалик ҳаётимизда киберҳужумлар тури ва сони тобора ортиб бораётгани билан ҳам боғлиқ. Шунинг учун, аҳоли ва қишлоқ хўжалигини рўйхатга олиш тадбирлари бошланган илк кунлардан оқиб юртдошларимизни шахсий маълумотлар дахлсизлиги билан боғлиқ саволлар қизиқтирди. Жиддий киберҳужумлар ҳақида кейинги вақтларда тарқалган хабарлар эса аҳоли вақотири-ни янада оширди.

Ирода ТОШМАТОВА,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

[illegible]

ТУРКИЙ ТИЛ ВА МИЛЛИЙ ҒУРУР РАМЗИ

Президентимизнинг Олий Мажлис ва Ўзбекистон халқига Мурожаатномасида барча соҳада амалга оширилган ислохотлар чуқур таҳлил қилиниб, истиқболдаги вазифалар белгилаб берилди. Давлатимиз раҳбари 2026 йилни юртимизда “Маҳаллани ривожлантириш ва жамиятни юксалтириш йили” деб эълон қилди. Шунингдек, ижтимоий-маданий ҳаётимиздаги муҳим саналар кенг нишонланиши, жумладан, Мир Алишер Навоий бобомизнинг қутлуг таваллуд айёмига тайёргарликни тезда бошлаш зарурлигини ҳам алоҳида қайд этди.

Турғун ЗИЯЕВ,
Тошкент давлат иқтисодий университетининг
фахрий доктори, I даражали “Меҳнат
фаҳрийси” кўкрак нишони соҳиби

Ҳазрат Навоий халқимизнинг онгу тафаккури, баъдий маданияти тарихида бутун бир даврни ташкил этадиган буюк шахс, миллий адабиётимизнинг тенгсиз намоёнасидир. У мамлакатимизнинг гурури, шон-шарафини бутун дунёга тараннум қилган ўлмас сўз санъаткори. Қолаверса, адабий-баъдий ижоди, илмий мероси ва туркий адабий тил асосчиси ўлароқ, барча туркий элларни ўз қалами билан бирлаштира олган буюк сиймо.

Мутафаккир адиб ўз даврида туркий тилини шеърят осмонига кўтарди. “Муҳокамат ул-луғатайн” асарини ёзиб, она тилимизнинг форс тилидан кам эмаслиги, аксинча, ундан устун жиҳатлари кўпчилигини илмий асосда исботлаб берди. Шу тариқа бобомиз туркий тилининг бор назокати ва сўз бойлигини бутун умри, ижодий фаолияти давомида намоён қилган.

Жаҳон миқёсидаги эътироф

Инсоннинг қувончига қайғуси, эъгулиги ва ҳаёт мазмунини Навоийдек теран ифода этган шахс дунё адабиёти тарихида камдан-кам топилади. Бунинг тасдиғини турли мамлакатларда улуг бобомизга ҳурмат юзасидан ўрнатилган муҳташам ҳайкаллар миносида ҳам кўриш мумкин. Масалан, Москва, Токио, Боку ва бошқа шаҳарларда Ҳазрат Алишер Навоий хотирасига эҳтиром рамзи сифатида ҳайкаллар қад ростлаган.

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока”
газеталари таҳририяти” ДМ

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

9 февраль — Алишер Навоий таваллуд тоғланган кун

Мулоҳаза

ИЛМУ УРФОН — ҚОНИМИЗГА СИНГГАН ҚАДРИЯТ

Илм инсоннинг дунёқарашини кенгайтирувчи,
унга мустақил фикрлаш, янгича қарор қабул қилиш ва замон талабларига мос яшаш имконини берувчи асосий мезондир.
Илмли миллат — кучли давлатнинг гарови.

Бугунги глобллашув ва ахборот асрида билимнинг аҳамияти янада ортиб бормоқда. Замонавий технологияларни ўзлаштириш, рақамли иқтисодиётда иштирок этиш, илм-фан ва инновацияни ривожлантириш учун, энг аввало, илмли авлод керак. Зеро, Ҳазрат Алишер Навоий бежиз:

Азар ҳикматга бўлса илтифотинг,
Ки, бўйсин Нух умрича ҳаётинг,
демаган.

Халқимиз наздида азалдан илмиллик инсоннинг энг гўзал ва эъзозли фазилатларидан бири сифатида қадрланиб келган. Чунки билим фақат ўқиш ва ёзиш малакаси эмас, балки маънавият, зеҳн ва жамият тараққиётининг асосий мезони ҳисобланган. Шу боис, юртимиз тарихидаги улуг мутафаккирлар, сўз санъаткорлари ва маърифат пешволари савод масаласига алоҳида урғу берган. Жумладан, Алишер Навоийнинг “Муҳокамат ул-луғатайн”, “Лисон ут-тайр” асарларида тил, маъно ва маърифатнинг чуқур ифодаси орқали илм-маърифатнинг инсон камолотидаги бекиёс аҳамияти ёритилган. Мунис Хоразмий асарларида ҳам ёш авлодга савод ўргатишнинг аҳамияти, унинг замон

роқ, хусусий сектор билан ҳамкорликда боғчалардаги ўринлар сони икки ярим миллионга, қамров даражаси 78 фоизга етказилди. Айни вақтда мамлакатимизда 7 мингта давлат боғчаси ва 32 мингта яқин хусусий боғча фаолият кўрсатмоқда.

Ҳақиқатан, бугунги кунда мамлакатимизда таълим тизимининг узвийлиги ва узлуксизлигини таъминлашга қаратилган мустақкам занжир яратилди. Уттан давр мобайнида мактабгача, умумий ўрта ва мактабдан ташқари таълим соҳасида ягона давлат сиёсати ишлаб чиқилди ва тизим тўлиқ трансформация қилинди. Бола боғчадан мактабни битиришига қадар бўлган жараёнда миллий қадриятларимизга таянган тарбия, замонавий билим ва кўникмаларга асосланган таълим, ёшларнинг қизиқишлари ва иқтидорига қараб селекция қилиш бўйича самарали тизим шаклланди. Бу эса йигит-қизларнинг болалигиданоқ мустақил фикрлаш ва таҳлил қилиш қобилиятини ривожлантириш имконини бермоқда.

Шу билан бирга, таълим соҳаси вакиллари қўллаб-қувватлаш, уларнинг меҳнатига муносиб ҳаёо бериш ҳамда ижтимоий мақомини ошириш йўлида муҳим қадамлар қўйилмоқда. Жумладан, малака, тил

ва тараққиёт учун зарурлиги теран маънода ифода этилган. У ўз даврининг педагог олимларидан бири сифатида болаларнинг хат-савод чиқариши ва илм ўрганишини осонлаштириш мақсадида “Саводи таълим” асарини яратган. Мазкур рисолада ўқиш ва ёзишни тез ҳамда самарали ўрганиши, чиройли хат ёзиш кўникмаларини эгаллаш, шунингдек, ҳусниҳатга оид масалаларга алоҳида эътибор қаратилган. Асарда тил, ёзув ва ҳусниҳатнинг жамият ҳаётидаги ўрни, айниқса, маънавий бойлиқни келажак авлодга етказишдаги аҳамияти чуқур ёритиб берилган.

Бу асарлар, умуман олганда, аждоқларимизнинг асрлар давомидаги қарашлари ва интилишларини намоён этади. Шундай бўлса-да, муайян вақт сиёсий қарашларнинг ноҳолислиги ҳамда миллий камситиш руҳидаги ёндашувлар асосида Туркистон ўлкаси аҳолисининг саводхонлиги масаласида сохта ва ҳақиқатга тўғри келмайдиган хулосалар берилган. Аслида, сўнгги пайтларда ўтказилган тадқиқотлар натижаларига кўра, 1913 йилда Туркистон ўлкасида 7665 та мактаб ва мадраса фаолият юритган. Бу рақамлар айрим манбаларда қайд этилганидан фарқи ўлароқ, ўлкамиз аҳолисининг саводхонлик даражаси анча юқори бўлганини кўрсатади.

Халқаро тадқиқот платформалари маълумотига кўра, ҳозирги кунда Ўзбекистонда саводхонлик даражаси 100 фоизни ташкил этмоқда. Ҳисоботда умумжаҳон саводхонлик даражасига эришишда Ўзбекистон ҳукумати ҳамда таълим соҳаси ходимларининг муҳим ҳиссаси алоҳида эътироф этилган.

Ислохотлар натижасида Ўзбекистонда мактабгача ва умумий ўрта таълим соҳасига ажратиладиган маблағ сезиларли оширилди. Бу ўзгаришлар самараси ўла-

билиш, янги баҳолаш тизими, фан олимпиадалари каби мезонлар асосида ўқитувчиларга 10 дан ортиқ устама жорий қилинди. Бундан самарали фойдаланган 60 минг ўқитувчи ҳозир 8-12 миллион сўм маош олапти. Боғча тарбиячилари ойлиги 65 фоз оширилиб, мактаб ўқитувчилари маошига тенглаштирилди. Бу орқали мактабгача таълим тизимида меҳнат қилаётган педагогларнинг нуфузи янада юксалиши кутилмоқда. Шунингдек,

мактаб директорлари, уларнинг ўринбосарлари ҳамда боғча мудирларининг иш ҳақи сезиларли тарзда кўтарилиб, 7-10 миллион сўмдан ошди.

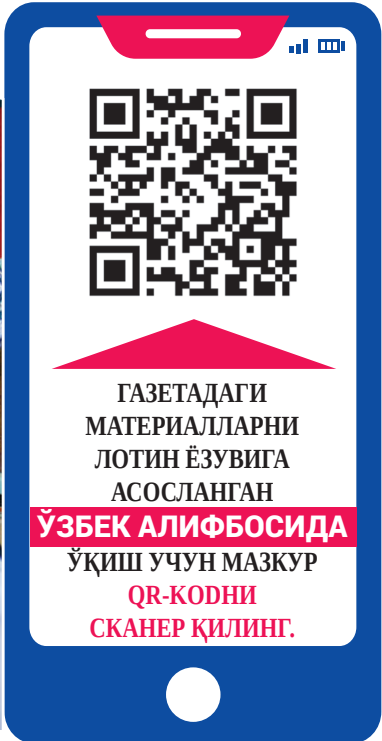
Бундай чора-тадбирлар таълим сифати ва самардорлигини ошириш, ўқитувчи ва тарбиячиларнинг нуфузини юксалтириш, ёш авлоднинг замонавий билим ва кўникмаларни эгаллашига замин яратмоқда. Таълим муассасаларининг инновацион ривожланиши, замонавий ўқув дастурлари ва педагогик ёндашувларни жорий этиш учун зарур шарт-шароитлар шакллантирилмоқда. Бу ёндашув, биринчи навбатда, педагог кадрларнинг тажрибасини ошириш, таълим соҳасидаги энг илгор методика ва инновацияларни ўзлаштиришга хизмат қилади.

Илм илдизи бўлган саводхонлик тушунчаси муайян вақт мувозанатида жамият тараққиётининг ижтимоий, сиёсий, илмий, маданий ва руҳий жараёнлари билан узвий боғлиқ ҳолда ўз маъно-моҳиятини кенгайтириб бораверади. Шу нуқтаи назардан, Ўзбекистонда бугунги кунда ёшлар ва катталар ўртасида турли йўналишларда саводхонлиқни оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, молиявий ва ҳуқуқий саводхонлиқни ривожлантириш, замонавий ахборот технологияларидан унумли фойдаланиш, тиббий маданият ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш каби масалалар жамият ҳаётида устувор аҳамият касб этмоқда. Саводхонлиқнинг бу янги қирралари, аввало, замон талаби ва ҳар бир фуқаронинг ривожланиши йўлида тўғри қарор қабул қилиш, имкониятларни англаш ва ҳаётда муваффақиятга эришиш гаровига айланмоқда.

Энг муҳими, ҳозирги глобал рақобат ва тезкор ўзгаришлар даврида саводхонлиқнинг замонавий йўналишларини эгаллаш инсоннинг келажак йўлидаги энг асосий капитали бўлиб, жамият тараққиётининг стратегик омил сифатида намоён бўлмоқда. Шу жиҳатдан унинг моҳияти шахснинг танқидий ва креатив фикрлай олиши, тўғри қарор қабул қилиши, ахборотни саралаб, ундан самарали фойдаланиш қобилияти билан белгиланади. Бундай компетенциялар ҳар бир фуқарога шахсий ривожланиш, иқтисодий ва ижтимоий жараёнларда фаол иштирок этиш имконини яратиш билан бирга давлат ва жамият учун барқарор тараққиёт, инновацион салоҳият ва глобал рақобатбардошлиқни таъминлайди.

Саводхонлик масаласи янги даврда илмли ва маърифатли авлодни вояга етказиш, миллатнинг интеллектуал салоҳиятини юксалтириш ва миллий тараққиёт стратегиясини амалга оширишда беқиёс аҳамият касб этади. Зотан, асрлар давомида юртимизда сайқал топиб келган илмиллик, маърифатлилик келгусида ҳам янги Ўзбекистоннинг изчил тараққиётида ва жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллашида муҳим стратегик омил сифатида намоён бўлиб қолаверади.

Шуҳрат НОРМУРОВОВ,
журналист

ГАЗЕТАДАГИ
МАТЕРИАЛЛАРНИ
ЛОТИН ЁЗУВИГА
АСОСЛАНГАН
ЎЗБЕК АЛИФБОСИДА
ЎҚИШ УЧУН МАЗКУР
QR-KODНИ
СКАНЕР ҚИЛИНГ.

Манзилнинг:
100060, Тошкент шаҳри,
Шаҳрисабз кўчаси, 85-уй

ЎЗА якуни — 01:35 Топирилди — 02:25

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета таҳририят компьютер марказида саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “ШАРҚ” НМАК масъул.
Босмахона телефони: (71) 233-11-07.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. Буюртма Г-246.
30829 нусхада босилди.
Ҳажми — 3 табоқ. Одсет усулида босилган. Қўғоз бичими А2.
Баҳоси келишилган нархда.

“ШАРҚ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Қабулхона: (71) 233-56-33 Девонхона ва эълонлар: (71) 233-70-98 E-mail: info@yuz.uz Веб-сайт: www.yuz.uz: (71) 233-47-05